Ao. 1836. Vrijdag, den 20 Mei. No. 4[illegible]

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
VOOR DE
STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

De GOUVERNEUR van de *PROVINCIE GRONINGEN* herinnert de belanghebbenden aan de bepalingen der wet van den 8 November 1815, no. 36 (*Staatsblad* no. 51), volgens welke alle schuldvorderingen, betreffende de dienst van het afgeloopen jaar 1835, vóór den 1 Julij aanstaande moeten zijn ingediend, en noodigt de Pretensiehouders ten laste van 's Rijks kas, over evengemeld dienstjaar, uit, hunne Declaratiën hij hem Gouverneur in te dienen vóór den 1 Julij 1836, daar zij anders geene betaling kunnen bekomen.

Groningen den 16 Mei 1836. *De Gouverneur voornoemd:* RENGERS.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens, ten overstaan van derzelver Gecommitteerde, op Dingsdag, den 24 Mei 1836, des voormiddags te elf uren, in een der vertrekken in het Raadhuis dezer Stad, aan de minstaannemenden uit te besteden de navolgende werken, als:

1°. Het AFBREKEN van de OUDE WOLDTIL in den *Hinkemahomsterweg*, tusschen *Ooster Hoogebrug* en *Ruischerbrug*, en daarvoor in plaats te zetten eene nieuwe STEENEN POMP.

2°. Het ZETTEN van eene nieuwe WALBESCHOEIJING, tegenover het Tolhuis te *Foxham*.

3°. Het VERNIEUWEN van den BINNEN-FRONTMUUR en BEMETSELING der GEWELVEN op de GAANDERIJ en verdere reparatiën aan het Kleine Poortje te *Groningen*.

4°. Het AFBREKEN der oude houten BESCHOEIJING, en daarvoor in plaats te zetten een' nieuwen STEENEN WALMUUR, langs de zuidzijde van de Noorderhaven, van de Behuizing roode lett. I no. 219 af tot aan het Schippersgezelschap, lett. I no. 234.

5°. Het OPBREKEN en wederom LEGGEN van de ZERKEN DEKLAGEN op den WALMUUR, langs de Noordzijde der Noorderhaven en verder tot aan den Boteringeboog.

6°. Het LEVEREN, BEWERKEN, HEIJEN en ZETTEN van dertig stuks SCHOORPALEN, en een gelijk getal LANDVASTPALEN, in en aan de Havens en Diepen der Stad.

7°. Het BAGGEREN van vijfduizend, eenhonderd Lasten SLIJK, ENZ.

Waarvan de Bestekken van heden af ter Stads Secretarij ter lezing liggen, en waarvan nadere informatiën te bekomen zijn bij den Stads Bouwmeester D. H. BOS. — Groningen den 9 Mei 1836.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. Lohman.

VRIJWILLIGE WERVING
VOOR DE KOLONIALE DIENST IN DE OOST- OF WESTINDISCHE BEZITTINGEN, BIJ DE KORPSEN KAVALLERIE, ARTILLERIE EN INFANTERIE.

Al degenen, welke genegen mogten zijn, om dienst te nemen bij de Koloniale Troepen, onder genot van *f* 10 — 50 Handgeld, voor den tijd van *zes jaren* (te rekenen van en met den dag der inscheping naar die Gewesten), kunnen zich aanbieden bij den Plaatselijken Kommandant te *Groningen*, of bij den Serjant der Werving, in het Werfhuis in het Lutkenieuwstraatje, aldaar ter Stede.

De vereischten, waarvan een Vrijwilliger moet zijn voorzien, zijn de volgende:

1) Eene Geboorte- of Doopakte;
2) Een Certificaat van Goed en Zedig Gedrag, van de laatste woonplaats, — en
3) Een Certificaat, lett. L L (alsdan is de Doopakte niet noodig), en die gediend hebben hun Paspoort.

Moetende verder de volle lengte van 1,622 El hebben.

Jongelingen, die nog geene 18 jaren oud zijn, moeten, in plaats van een Certificaat lett. L L, eene Schriftelijke Toestemming hunner Ouders of Voogden, afgegeven en gelegaliseerd door het Gemeentebestuur, overleggen.

Eindelijk kunnen de zoodanigen, welke gehuwd zijn, of reeds 44 jaren bereikt hebben, *niet* worden aangenomen.

De Ingezetenen, welke in de maand October van het afgeloopen jaar 1835 en vervolgens, tot op heden, Militairen met *Voeding* gehuisvest hebben, worden verwittigd, dat zij op aanstaanden Vrijdag en Zaturdag, den 20 en 21 Mei 1836, telkens des voormiddags van tien tot twaalf en des namiddags van drie tot vijf uren, zich aan het Bureau van Inkwartiering kunnen vervoegen, ten einde de daarvoor bepaalde schadevergoeding, tegen intrekking van de afgegevene Inkwartieringsbiljetten, te ontvangen; en zullen die Ingezetenen, welke verzuimen mogten op de hier boven bepaalde dagen en uren te compareren, gerekend worden, van die schadevergoeding afstand te hebben gedaan.

Groningen den 13 Mei 1836. J. de Vries, *belast met de waarneming der Werkzaamheden van het Bureau van Inkwartiering.*

CURATOREN van de HOOGESCHOOL te *Groningen* roepen bij deze op alle HOUDERS van Pretensiën ten laste van het Rijk, wegens Leveranciën ten behoeve der voorschrevene Hoogeschool over de Dienst 1835, om hunne Declaratiën, voor zoo veel die niet reeds ingediend mogten zijn, in den vereischten vorm bij Curatoren opgemeld in te leveren vóór den 1 Julij eerstkomende, en zulks uit hoofde zij, bij eene latere inzending, geene betaling voor hunne Pretensiën kunnen erlangen.

Groningen den 18 Mei 1836. *Op last van Curatoren voornoemd:* A. L. WICHERS, *Secret.*

De Houders van Pretensiën, ten laste van het Departement van Oorlog, over het jaar 1835, worden door deze herinnerd, dat zij hunne rekeningen, memoriën of declaratiën onverwijld aan het Departement van Oorlog moeten inzenden, en wel vóór den 1 Julij aanstaande, en dat na dien dag geene derzelve meer worden aangenomen.

Op Maandag, den 6 Junij 1836, des voormiddags te elf uren, zal, door den *Agent van het Domein in de Provincien Groningen en Drenthe*, ten overstaan van den heer mr. *J. Fresemann Viëtor*, openbaar Notaris te Winschoten, ten Huize van den Kastelein *Wissemann* aldaar, publiek worden aanbesteed:

Het graven van plus minus 648 *Nederlandsche Roeden Halve Zwet*, *plus minus* 1715 *Roeden Groene Goten*, 1900 *Roeden Slijkgruppen*, *benevens eenige Herstellings- en Onderhoudswerken; alles breeder in de Bestekken omschreven, en gelegen op en bij 's Rijks Aanwassen in den* Dollard, *achter de* Binnen-Æ, *Gemeente* Termunten, *Provincie* Groningen.

Gegadigden kunnen inzage van het Bestek en de Conditiën, op welke de genoemde Aanbesteding zal plaats hebben, bekomen ter secretarij van de Gemeente *Termunten*, ten kantore van den Heer *Canter-Cremers* en van den voornoemden *Notaris*, alsmede bij *J. G. Kuiper*, Opzigter van het Domein te Leermens, welke op Zaturdag, den 4 Junij aanstaande, des voormiddags te tien uren, *in loco* aanwijs zal doen van de uit te bestedene Werken.

Daar de post van *Heelmeester* ten platten lande, en *Vroedmeester* op *Schokland*, door vertrek van den Heer *Ringeling* naar elders met *den* 1 *Junij* aanstaande, vakant wordt, zoo roept de Heer *Gouverneur van de Provincie Overijssel* de daartoe genegen zijnde en bevoegdheid bezittende Adspiranten op, om zich *ten spoedigste* en wel vóór den 25 dezer maand aan te melden, en aan het Provinciaal Gouvernement te Zwolle in te zenden hunne bij de Wet gevorderde bewijzen van bevoegdheid tot voormelde betrekking, alsmede van hun goed gedrag; bedragende het inkomen, aan voormelden post verbonden, *achthonderd Guldens en vrije Woning*.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 10 Mei.

De Koningin der Nederlanden heeft ditmaal niet haar eigen paleis betrokken, maar dat van haren behuwdzoon, Prins *Albrecht*; den 9den is daar het 27ste geboortefeest van Prinses *Albrecht* (*Marianne*) gevierd.

— Te Leipzig heeft een beklagenswaardig voorval plaats gehad. Als gewoonlijk is daar, tijdens den mistijd, gelegenheid tot verschillende volksvermaken, onder anderen ook eene menagerie van wilde dieren. Zondag, den 1 Mei, wilde de oppasser den tijger doen brullen, om de toeschouwers genoegen te geven; tot dit einde sloeg hij met een rietje naar het beest. Reeds moede van den ganschen dag zijne kunsten te vertoonen, liet het dier zich niet storen en bleef schijnbaar rustig. »Ik zal u wel helpen, en leeren gehoorzaam zijn," zei de oppasser op eenen toornachtigen toon. Daarop bukte hij, om eene hooivork op te rapen, waarmede gewoonlijk den dieren het vleesch in de hokken wordt toegestoken, en leunde alzoo met den anderen arm op den rand der kooi. Dit oogenblik neemt de tijger waar, rukt den arm naar zich toe en scheurt denzelven allervreesselijkst. Op het akelige hulpgeschreeuw van den ongelukkige storten al de toeschouwers half dood van schrik de tent uit; ook alle nabijstaande spellen loopen ledig. Onder het, door de verbeelding ingegeven geroep: *de leeuw is los!* snelt een ieder hals over hoofd het eerste het beste huis binnen, om zich te redden voor de tanden en klaauwen van tijger of leeuw, welke men reeds waande in de lendenen te voelen; vrouwen, dienstmaagden, kinderen, alles vlugt door elkander, om een veilig oord te bereiken. Gelukkiglijk bleek de vrees ongegrond te zijn; geen der wilde dieren was uitgebroken en de tijger had, toen de overige oppassers toeschoten, zijne prooi losgelaten; men heeft den man intusschen den arm moeten afzetten en men twijfelt aan het behoud van zijn leven.

Van den 12den. De hertogen *van Orleans* en *van Nemours* zijn gisteren namiddag alhier aangekomen. Onze *Staats-Courant* meldt daaromtrent het volgende: »Terstond na hunne aankomst in het koninklijke slot, ontvingen zij de bezoeken der prinsen van het koninklijke Huis, en maakten zij vervolgens bij Z. M. den Koning hunne opwachting. Van daar begaven H.H. K.K. H.H. zich naar H. M. de Koningin der Nederlanden, alsmede naar de prinsessen van het koninklijke Huis. De hoop, dat men de beide prinsen des avonds in den schouwburg zoude zien, alwaar *Spontini's* nieuwe opera *Alcidor*, onder den toevloed van eene overgroote menigte toeschouwers, werd opgevoerd, kon niet vervuld worden, omdat hoogstdezelven hunne bezoeken nog niet hadden geëindigd. Des avonds was souper bij Z. K. H. den kroonprins. Heden middag (den 12den) is groot diner op het slot in de ridderzaal."

Van den 15den. Uit Krakau wordt, van den 5 Mei, geschreven, dat aldaar nog altijd geheime kuiperijen plaats hebben en dat men dreig- en brandbrieven in de straten heeft gevonden, die het oogmerk te kennen gaven, om de stad in brand te steken en verscheidene leden van den Senaat te vermoorden, in geval niet de Oostenrijksche troepen, die, gelijk men weet, ter bescherming van de overheden en vredelievende ingezetenen slechts in kleinen getale zijn achtergebleven, oogenblikkelijk van het gebied des vrijstaats wierden verwijderd. Twee personen, op wie in het eerst groote verdenking viel, werden gearresteerd, doch spoedig in vrijheid gesteld, toen zij hunne onschuld deden blijken. Intusschen zijn de autoriteiten onvermoeid werkzaam, om de ware schuldigen op te sporen.

FRANKFORT den 13 Mei.

Het gerucht schijnt zich te bevestigen, dat in de zittingen der Bondsvergadering gehandeld zal worden over de verwijdering der bondstroepen uit deze Vrijstad en hare omstreken. Verscheidene leden van het Duitsche Bondsgenootschap zouden zulks, ook uit hoofde der groote kosten, die deze bezetting hun veroorzaakt, verlangd hebben.

Van den 14den. De baron *van Tengnagell*, generaal-majoor in Nederlandsche dienst, en lid der militaire kommissie van het Duitsch-Verbond, is eergisteren alhier aan eene zenuw-beroerte gestorven. De overledene genoot hier in hooge mate de openbare achting.

VAN DEN MAIN den 12 Mei.

Nadat onlangs in Wurtemberg, door de Stenden-vergadering, een besluit is genomen, dat leidt tot eene zoogenaamde emancipatie der Israelieten, is dezer dagen ook te Frankfort daartoe eene eerste schrede gedaan. Het casino-gezelschap, namelijk, heeft, zonder dat zulks eenigen tegenstand vond, aan de aldaar ter stede gevestigde leden van het geslacht *Rothschild*, die tot dus ver, uit hoofde hunner geloofsbelijdenis, van dat gezelschap waren uitgesloten, het lidmaatschap toegestaan. Daar nu het genoemde casino eene vereeniging is van alle aanzienlijken, zoo is het te verwachten, dat het door dit gezelschap gegeven voorbeeld ook in de overige maatschappelijke kringen en instellingen van Frankfort navolging zal vinden.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 14 Mei.

HH. MM. de Koning en de Koningin zijn den 11den van het kasteel van Windsor in deze hoofdstad aangekomen. Eerstgemelde heeft dien dag een groot *lever* gehouden, hetwelk door Z. K. H. den Prins *van Oranje* en diens beide zonen is bijgewoond. Vervolgens heeft de Prins *van Oranje* in het door Hoogstdenzelven betrokken hôtel van Mivart het korps diplomatiek ontvangen, en is, nog dienzelfden dag, met beide zonen bij een prachtig gastmaal tegenwoordig geweest, hetwelk door den graaf *Jersey* ter zijner eere gegeven werd. Den 12den hebben de drie Nederlandsche Prinsen een bezoek bij de Hertogin van Kent en de Prinses *Victoria* afgelegd, en dien namiddag bij H. M. de Koningin het middagmaal gebruikt, wie zij vervolgens naar den schouwburg *Kings Theatre* hebben vergezeld. Den 13den heeft de Koningin, door de Nederlandsche Prinsen begeleid, het nieuwe paleis van St. James bezocht.

Van den 15den. Ieder, die met den aard der bevolking van het Vereenigd Koningrijk bekend is, zal het geenszins bevreemden, dat, naarmate de pogingen, welke de bekende *O'Connell* onvermoeid te werk stelt, ter wezenlijke gelijkstelling der Ieren in het bijzonder en der R.-Katholijken hier te lande met de ingezetenen, die eene andere Godsdienst belijden, met meer gevolg bekroond worden, naar die zelfde mate de pogingen in kracht verdubbelen van *O'Connells* tegenpartij. Van daar, dat, om meer klem te vereenigen, de leiders der Protestanten ten verleden jare eene *Hervormde Maatschappij* hebben opgerigt, welke dezer dagen haar eerste verjaarfeest gevierd heeft. De graaf *van Winchilsea* heeft bij die gelegenheid eene lange rede gehouden, waarin hij verklaard heeft, dat het doel der vereeniging open en klaar was, namelijk, om, door alle mogelijke middelen, de beginselen van de omwenteling van 1688 te handhaven, en de staatsregeling in kerk en staat te ondersteunen, als de beste waarborgen voor burgerlijke vrijheid. Kapitein *Gordon* volgde den spreker op, en schetste een donker tafereel van de voortgangen, die, zijns inziens, de R.-Katholijke beginselen tegen den wil en geest der Britsche staatsregeling hier te lande maakten. Hij noemde de emancipatiebill van 1829 een' noodlottigen stap, die verwarring over het land gebragt had. Het aantal R. K. kollegiën en kapellen nam onbegrijpelijk toe, zoodat de redenaar vreesde, dat de Hervormden in het eind, nam men geene tegenwerkende maatregelen, geheel het onderspit zouden delven. In 1796 waren er naauwelijks twintig R.-Katholijke kapellen in Engeland en Schotland; thans bedraagt derzelver aantal over de 500, en worden er nog 80 nieuwe opgebouwd of ontworpen. De spreker betoogde, dat vooral na de afschaffing der Oranjeloges eene of andere vereeniging van Protestanten noodzakelijk was geworden; en hij verheugde zich in de stichting der tegenwoordige maatschappij. Tot hoofd van dezelve werden vervolgens benoemd de hertog *van Newcastle*, en tot vicepresidenten de graven *van Winchilsea* en *Roden*. Een verzoekschrift werd gesteld, om de belangen der Hervormden aan het Parlement aan te bevelen.

In het Lagerhuis is den 11 dezer een voorstel van den heer *Lynch* bepaaldelijk aangenomen, strekkende om eene wet uit den tijd van *George II*, waarbij de door Roomsch-Katholijke priesters in Ierland ingezegende huwelijken, af te schaffen. Deze wet stelde vast, dat elk huwelijk, hetwelk door een Roomsch-Katholijk priester was ingezegend, onwettig was, zoodra eene der beide partijen de Hervormde Godsdienst beleed, of binnen het laatste jaar nog beleden had. Ook in de vorige zitting was dit voorstel in het Lagerhuis aangenomen, doch het Hoogerhuis heeft hetzelve toen verworpen. Zeer waarschijnlijk wacht het nu een gelijk lot.

Over het geheel is de verbittering in en buiten het Parlement tusschen de Hervormde en R.-Katholijke partijen door de jongste beraadslagingen in het Parlement weder aangewakkerd, tot groot leed van de verdraagzamen en vredelievenden, die zoo gaarne eene ineensmelting der gemoederen ten algemeenen beste zouden zien.

— De jongste verkiezing van den heer *O'Connell* als lid van het parlement te Dublin is gisteren, door eene kommissie, welke belast was met het onderzoek deswege, ***vernietigd***, ter zake van de bij dezelve plaats gehad hebbende kunstenarijen en overtredingen der wet. De genoemde volksmenner heeft dus voor het oogenblik geene zitting in het parlement. Het noodige is echter reeds voorbereid, om hem elders, namelijk in de Iersche stad Kilkenny, te doen verkiezen, en alzoo op nieuw te doen optreden; hij heeft zich bij het kieskollegie aldaar aanbevolen door een' brief, aan het slot waarvan hij verklaart, dat Ierland geen regt kan wedervaren, zoo lang er geene hervorming van het Hoogerhuis bewerkstelligd is.

FRANKRIJK.

PARIJS den 13 Mei.

— Bij de Kamer is eene petitie ingekomen tegen het groote kruidhuis te Cherburg, hetwelk men beweert zoodanig geplaatst te zijn, dat de verdediging der vesting, indien zij aangevallen wierd, het niet behoeden kan van in brand geschoten te worden, en hetwelk elk oogenblik de stad, die 20,000 inwoners telt, eenen arbeid van 50 jaren en de vrucht van 80 millioenen schats vernielen kan.

— Men heeft opgemerkt, dat sedert eenige maanden lord *Granville's* bezoeken op het kasteel veel zeldzamer zijn, dan te voren; dit wordt als een der blijken van verkoeling tusschen onze regering en die van Groot-Brittanje beschouwd. Zelfs ziet de Engelsche ambassadeur, sedert men tot de reis der prinsen naar Duitschland besloten heeft, onze ministers zeer zelden.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 17 Mei.

Naar men verneemt, heeft de bekende fabrikant in kristal en glaswerk te Flemulle Grande, bij Luik, *J. B. L. Vernet*, het voornemen, zijne fabrijk in Noord-Nederland over te brengen en zich met zijne woonplaats te 's Hertogenbosch te vestigen.

— Den 5 dezer heeft de maire van Boulogne, in zijne hoedanigheid van consul der Nederlanden, namens Z. M. onzen Koning, aan den schipper ***Rousselot*** eene groote zilveren medaille en aan ieder' zijner bootsgezellen een tienguldenstuk met een schriftelijk getuigenis ter hand gesteld, wegens de redding der equipage van het Nederlandsche schip *Titia*, kapitein *Zelling*, met graan beladen, welk vaartuig den 8 November l.l. twee mijlen van Ramsgate schipbreuk heeft geleden. Aan bovengemelde scheepsgezellen gezamenlijk waren reeds 300 franken verstrekt, wegens het verlies van kabels, dat zij geleden hadden.

LEIDEN den 15 Mei.

Men zegt alhier vrij algemeen, dat er steeds met den besten geest gearbeid wordt tot het in stand brengen van het octrooi, door Zijne Maj. onzen geëerbiedigden Koning verleend aan *J. Wijtenburg de Vries* en *A. van de Garde*, tot het aanleggen eener stoomboot op Amsterdam ***vice versa***, zoodra er met den ijzeren spoorweg van Amsterdam op Haarlem een begin gemaakt zal worden, om genoemden spoorweg met de stoomboot in verband te brengen en alsdan van Leiden naar Haarlem, ***vice versa***, dagelijks ***zesmalen*** over te varen, alzoo gemelde dienst naar die van den spoorweg zoo veel mogelijk te regelen.

GRONINGEN den 19 Mei.

Men verneemt, dat de Operisten van het Fransche tooneel te ***Amsterdam***, geadsisteerd door den heer LAURAND, eerste Ballet-danser van ***Parijs***, en de voornaamste sujetten van het ***Corps de Ballet*** van den Amsterdamschen stads schouwburg, zeer waarschijnlijk hier ter stede, eerlang, bij derzelver doorreis, eenige weinige tooneelrepresentatiën zullen geven, bestaande in ***Fransche kleine Opera's***, ***Vaudevilles*** en ***Balletten;*** wanneer namelijk de aan te wenden kosten vooraf door eene inteekening kunnen worden verzekerd.

SCHIEDAM den 12 Mei. Uit het te voren bekend gemaakte *twaalftal* predikanten, is heden door den breeden kerkeraad der Hervormde Christelijke Gemeente alhier, geformeerd het volgende *zestal*, alphabetisch gesteld: DD. *J. F. Asma*, te Rijp; *A. Rutgers van der Loeff*, te Slochteren; *D. T. F. Patijn*, te Wadenoijen; *L. Proes*, theol. doct. te Doorn; *P. C. Ribbeck*, te Leusden, en *H. J. van Rijndorp*, te Deventer.

DELFT den 13 Mei. Ter vervulling der vacature, veroorzaakt door het emeritaat van den wel eerw. zeer geleerde heer *J. J. Metelerkamp*, S. S. theol. doct., heeft de breede kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente het volgende *twaalftal* van predikanten alphabetisch geformeerd: DD. *J. Boon*, te Sommelsdijk; *H. Bron*, te Goudcrak; *J. Corell*, te Avezathen; ***W. H. Frankamp***, aan den Leidschendam; J. *F. van Hoogstraten*, te Lochem, *C. A. Klinkenberg*, te Nootdorp; *N.* J. *van der Mandele*, te Egmond-aan-Zee; *C. L. P. Metelerkamp*, S. S. theol. doct. te Soest; *C. Molenkamp*, te Rijswijk; *D. Pijzel*, te Voorburg; *G. van Schelle*, te Loosduinen, en *H. E. van IJsendijk*, te Harlingen, de laatste met het lot tegen J. *Bolding*, te Jisp.

Mengelwerk.

BIJVOEGSEL

TOT HET ARTIKEL IN DE VORIGE COURANT:

OVER DE TWEE KRUIDMAGAZIJNEN BINNEN *GRONINGEN*.

Non semel, sed sexcenties!

In ons Artikel der vorige Courant, waarin op het schrikkelijk gevaar gewezen is, in hetwelk *Groningen* op dit oogenblik verkeert door de duizenden en tienduizenden ponden van buskruid, die men aan hetzelve in bewaring heeft gegeven, is gezegd, dat ook ***Delft*** in vroeger dagen door het springen van een Kruidmagazijn voor een zeer groot deel verwoest is geworden. Dit ijsselijk ongeluk had plaats den twaalfden October van den jare 1654 (1). Een Kruidtoren, waarin de helft der hoeveelheid buskruid was opeengestapeld, welke, naar men zegt, binnen *Groningen*, of vóór eenige dagen gebragt, of met het vroeger gebragte daar thans voorhanden is, een Kruidtoren derhalve met tachtigduizend ***oude*** ponden kruid vloog in de lucht, en vervulde de geheele Stad met rouw en ellende. Van de vijfhonderd huizen, waren er, gelijk KOK in zijn ***Vaderlandsch Woordenboek*** op het artikel ***Delft*** vermeldt, tweehonderd geheel in puin verkeerd, en de overigen allen geweldig beschadigd. Tusschen de vier- en vijfhonderd menschen schoten er het leven bij in, en bloed en vlammen vermengden zich in de straten onder elkanderen. WAGENAAR, schoon in het twaalfde deel zijner ***Vaderlandsche Historie*** slechts met een enkel woord van dezen ***gruwel der verwoesting*** (om eene uitdrukking van onzen oud-Hollandschen Dichter VONDEL te ontleenen) melding makende, heeft echter het tooneel derzelve vereeuwigd door eene uitslaande plaat, die men in het gemelde twaalfde deel vinden kan, en waarop de in puin gezonkene, of van hare daken beroofde en op allerlei wijze gehavende woningen schrikwekkend zijn afgebeeld. Deze onze groote, in onzen tijd met magtelooze woede door afgunst en partijzucht aangegrimde Historie-Schrijver verhaalt voorts, dat men in de noodzakelijkheid was, voor alle huizen van ***Delft*** vrijdom van verponding gedurende den tijd van vier jaren toe te staan, en voor de huizen, die van nieuws weêr moesten worden opgebouwd, veertien jaren lang vrijheid van dezelfde verponding. Daarenboven verleende men vrijheid van den veertigsten penning van alle Vervreemdingen en geregtelijke Belastingen der genoemde huizen, en vrijheid van den Impost op de grove waren voor den tijd van zes jaren.

Zou men soms door de drie scheepsladingen kruid, die men, verledene week, in onze met oorlog niets te maken hebbende Stad heeft binnengebragt, er op spekuleren, ons ook Vrijdom van belastingen te bezorgen? Het geneesmiddel zoude dan toch wat erger zijn, dan de kwaal.

Maar waarlijk, spotten wij niet! de zaak is te schrikkelijk ernstig, om er mede te spotten.

Wij noodigen, voor het overige, elk een', die zich de ligging der twee Kruidmagazijnen hier ter Stede niet zoo bepaaldelijk voorstellen kan, en wien het gevaar van het mogelijke springen eens Magazijns en de ijsselijke gevolgen, die het voor eenige honderden huizen en menschen te ***Groningen*** na zich zou slepen, niet tot zijne schande onverschillig is, vriendelijk uit, om met eigene oogen die ligging eens op te nemen, en daartoe, ter weêrskanten van de ***Boteringepoort***, den weg onder langs den wal even op te gaan. Hij zegge ons dan, of men gevaarlijker ligging voor zulke, van dood en verderf zwangere bergplaatsen, voor zulke mogelijk-toekomstige Hellen van verwoesting kunne uitkiezen (2). Eenige weinige schreden van ieder Magazijn af heeft men eene rij huisjes, waarin onophoudelijk vuur gestookt wordt, van hetwelk men (zoo zulk een dichterlijk beeld hier te pas kwame) zou kunnen zeggen, dat het misschien bij dag en nacht hunkert en vlamt op de gelegenheid, om zich met het kruid, dat daar in deszelfs onmiddellijke nabijheid opeengetast ligt, ten verderve der Stad te vermaagschappen. En toch is dit niet blootelijk een Poëtisch denkbeeld, maar zeer waar ook. Waar is het, maar al te waar, volgens de treurige ondervinding van alle tijden, ***dat***, gelijk de onsterfelijke Hoogduitsche Dichter SCHILLER in zijn beroemd LIED DER GLOCKE gezongen heeft, ***de Elementen het gewrocht van Menschenhanden haten.***

Denn die Elemente hassen
Das Gebild' der Menschenhand.

Alle vuur in onze woningen is bij een gemuilband en geketend Monster te vergelijken, dat slechts op het gewenschte oogenblik loert, waarin het zijne banden losrijten en zich aan het bloed zijner door hetzelve besprongene prooi zat brassen kan.

Dan staat voorts, gelijk wij in de vorige Courant zeiden, vlak bij ieder Magazijn aan of op den wal en hoog boven die Magazijnen verheven een Windmolen, die daar als geplaatst schijnt, om den bliksem uit te dagen zijne schichten derwaarts heen te slingeren, en dien men waarlijk (zouden Spotters zeggen) bij zulk eene plaatsing eer in ***Kampen***, dan in ***Groningen*** verwachten zou. Herinner u toch, Lezer! hoe menigmalen hier bij en om de Stad molens door het onweêr getroffen zijn. Herinner u, hoe nog maar vóór zeer korte jaren een Molen op den wal tusschen de ***Boteringepoort*** en de ***Haven***, niet ver van een der Kruidmagazijnen, geheel is afgebrand! Herinner u nogmaals, hoe in het algemeen hier in Groningerland zelden een onweêr plaats heeft, of men hoort, dat het hier of daar heeft ingeslagen. Hoe moeten wij dan nu bij de menigvuldige donderbuijen, die in den zomer boven onze Stad losbarsten, en Hemel en aarde daveren doen, voortaan wel te moede zijn? Hoe moeten wij, tot aan de keel toe met kruid volgepropt, te moede zijn, als er in de buurt der Magazijnen eens brand ontstaat, gelijk vóór een paar dagen in de Kazerne aan het *Nieuwe Kerkhof* reeds heeft plaats gehad? Hoe moeten wij te moede zijn bij zwaren storm, bij strenge vorst, bij gesloten water, (als de brandspuiten niet werken kunnen)? Hoe, in de lange, doodsche, akelige winternachten? Hoe, als wij hooren, dat het kruid soms uit de tonnen gestort, het aan een gepakte verwerkt en gedroogd moet worden, en wij dan aan de ligtzinnigheid denken, waarmede, ***ook bij de grootste voorzorg van hoogere Krijgsbeambten***, deze arbeid door onderhoorigen soms wordt verrigt? Is het niet schrikkelijk (vragen wij al weêr), als men er over nadenkt, en heeft ieder Inwoner van ***Groningen***, heeft ieder Vader van een huisgezin niet het regt, ja, is het niet zijn dure pligt zijne grieven hierover openlijk uit te boezemen en alle Autoriteiten, alle personen, die in dezen bij de Hooge Regering iets vermogen, te bidden en te bezweren, gelijk wij bij dezen doen, dat zij toch hunne pogingen aanwenden, om dien berg van angst en zorgen, die thans op deze Stad drukt, van dezelve afgewenteld en de schrikkelijke hoeveelheid kruids, die binnen onze wallen, zonder dat de dringende nood des Oorlogs zulks regtstreeks vordert, opeengestapeld ligt, naar elders vervoerd te krijgen? (3) Hoe lang toch zullen wij anders voor een vroeg of laat verderfelijk ontkiemen van dat zaad des doods en der verwoesting, voor een mogelijk ontwaken dier slapende vlammen hier ter Stede niet wel sidderen moeten! Hoe vele jaren kunnen wij dan niet wel bij elk onweêr, bij den geringsten brand aan den Noordkant der Stad in de pijnlijkste ongerustheid verkeeren! En ach, zoo het bij die bloote ongerustheid en angst dan nog maar bleve, en zoo de vrees voor het Onheil niet ten eenigen tijde op de schrikkelijkste wijze in het Onheil-zelf verkeeren mogt! — God, de Albarmhartige en Algenadige, moge deze Stad bewaren, maar wij zeggen nog eens, dat het roekeloos en onverantwoordelijk is den Almagtige op zulk eene wijze als het ware uit te tarten; en, zoo ooit de ontploffing van een Kruidmagazijn hier ter Stede plaats mogt grijpen, zou 's Hemels vloek en die van eene geheele Stad en Land elke Militaire en Burgerlijke Magt treffen, die het hare heeft kunnen doen, om zulk eene schrikkelijke ramp te verhoeden, en die het intusschen niet gedaan heeft!

CIVIS GRONINGANUS.

---

(1) Men heeft van wijlen onzen Vaderlandschen Dichter A. LOOSJES een Treurspel, tot dat ongeluk betrekking hebbende, onder den titel van *Amelia Fabricius, of Delft door Buskruid verwoest.* Het heeft, tot Motto de twee volgende dichtregels van VONDEL:

Verbouw een eeuw en KRESUS *schat,*
Een vonk, een blik verwoest een Stad.

Delft heeft nog een paar malen buitendien door het springen van Kruidmakerijen, buiten de Stad liggende, geleden.

(2) Men zegt, dat een groot deel van het kruid niet in de Kruidmagazijnen, maar in de kazematten of gewelven bij dezelve binnen in den wal gekomen is. Maar kan daar dan wel niet op de eene of andere wijze eene vonk of vuursprank in doordringen, en zal dan de losbarsting, naar mate zij meer besloten is, niet des te heviger zijn? Daarenboven weet elk een hier zeer wel, dat die onderwalsche bergplaatsen veel te vochtig zijn, om op den duur het kruid in dezelve te kunnen bewaren, en dat men dus van zelve wel weêr tot de Kruidmagazijnen zijne toevlugt zal moeten nemen. En dit maakt dan alweêr een nieuw vervoer en daardoor nieuw gevaar onvermijdelijk.

(3) Dat Rekesten van Partikulieren hier niets baten, is vroeger bij herhaling gebleken. Maar de Heer Gouverneur, de Heer Generaal dezer Provincie, de Achtbare Regering dezer Stad, verschillende hoogere en lagere Ambtenaren hier ter Stede, die ambtsbetrekkingen of invloed in *'s Hage* hebben, deze zullen misschien bij de Hooge Regering iets vermogen. Aan de geruststellende, zacht paaijende verzekeringen van deze en gene Krijgslieden hechte men niet. Zij hebben dezelve ten allen tijde gegeven, en hoe vele Kruidmagazijnen zijn er intusschen elders niet wel gesprongen! In sommige oorden van Duitschland, gelijk wij gehoord hebben, duldt men zelfs bij de sterkste Vestingen tegenwoordig geene Kruidmagazijnen meer, ten zij in geval eener onmiddellijk op handen zijnde belegering.

IETS OVER SCHAAPSTEELT EN WOLVERBETERING.

Dezer dagen kwamen mij ter hand de punten van beschrijving bij Directeuren der ***Nederlandsche Huishoudelijke Maatschappij te Haarlem*** aan de departementen gezonden. Hetzelve bevat, onder anderen, eene voordragt van den Hoogleeraar A. NUMAN, omtrent de opbeuring der Schaapsteelt en Wolverbetering. Besloeg dit belangrijke stuk niet te veel plaats, zoo zoude ik hetzelve gaarne geheel ingezonden hebben, terwijl ik nu de volgende uittrekselen aanbiede, die ik vertrouwen mag in deze landprovincie met bijzondere belangstelling zullen worden gelezen:

»Dat de Schapen, in den volksrijkdom van Noord-Nederland, volgens eene gemiddelde berekening, ruim $4\frac{1}{2}$ millioenen guldens beslaan, terwijl de Wol, als een voorwerp der eerste en onontbeerlijkste levensbehoeften, eene jaarlijksche opbrengst van ongeveer $1\frac{1}{2}$ millioen guldens geeft, zoodat deze teelt overwaardig is, dat er pogingen worden in het werk gesteld, ten einde de voordeelen, daaraan verbonden, niet alleen te bevestigen, maar dezelve, zoo veel mogelijk, te vermeerderen. Hiertoe zal als een voornaam en eerste middel moeten dienen, dat de wol, als grondstoffe, zoo worde verbeterd, dat dezelve, meer dan thans het geval is, de geschiktheid verkrijge tot het vervaardigen van velerhande stoffen, waartoe de inlandsche Wollen, zoo als dezelve zijn, niet voldoende worden geacht, alsmede om dezelve die hoedanigheid te doen erlangen, dat zij meer en meer bij den buitenlander gewild worden.”

»Om van de pogingen tot verbetering der inlandsche Wollen de gewenschte uitwerking te kunnen verwachten, is het noodig, dat de Voortbrenger een gewild vertier vinde voor zijne grondstoffe; en hiertoe is de welwillende medewerking van den Fabrikant en den Handelaar volstrekt noodig.”

»Alle zullen daaraan tijdelijk iets moeten opofferen, om later alle geëvenredigde voordeelen te genieten. De Fabrikant zal den Schaaphouder behooren te onderrigten, welke hoedanigheden de Wol, naar omstandigheden van smaak en behoefte, voor onderscheidene Fabrikaten, moet bezitten, hem de gebreken moeten leeren kennen, die de deugdzaamheid der Wol en hare waarde verminderen, of voor de verwerking ongeschikt maken, terwijl de Handelaar op dezelfde wijze den Voortbrenger dient bekend te houden met de Wolsoorten, die door den buitenlander het meest worden gezocht, en welke eigenschappen deze grondstoffe voor den handel vooral gewild maken.

»Men heeft toch van dusdanige vereenigde pogingen, in andere Landen, alwaar de Wolteelt tot de voornaamste voortbrengselen van den Landbouw behoort, de beste uitwerking ondervonden. Het is vooral, sedert men in het welbegrepen belang van den Voortbrenger, den Handelaar, en Fabrikant, geoordeeld heeft, met ter zijde stelling van te ver gedrevene eigenbaatzucht, de handen te moeten in één slaan, dat alle daarbij hunne rekening vinden. Tot dit oogmerk bestaan er Maatschappijen of Vereenigingen, meestal in die steden, alwaar de voornaamste wolmarkten worden gehouden, zamengesteld uit Wolhandelaren, Fabrikanten, en Schaapsfokkers. Deze vergaderen op bepaalde tijden, meest na den afloop der wolmarkten, die in of kort na den scheertijd plaats hebben. In dezelve wordt gehandeld over al hetgeen, wat de wol betreft.”

»De overwegingen dienaangaande worden door den druk gemeen gemaakt, of anders verspreid, kunnende de Schaapshouder zich dezelve ten nutte maken. *De vrije en openbare markten verzekeren bovendien den Voortbrenger, door den toevloed en de mededinging van Handelaren, uit alle oorden en vreemde Landen, die evenredige prijzen, welke de Wol, naar hare deugdzaamheid en soort, volgens den doorloopenden prijs, waardig is.*”

»Dat dergelijke middelen, welke elders zoo zeer aan de Schaapsfokkerij en Wolteelt bevorderlijk zijn, ook bij ons op deze aangelegenheid voordeelig zouden kunnen werken, laat naauwelijks eenigen twijfel over.”

»Ofschoon de verwezenlijking daarvan niet voetstoots moge kunnen tot stand worden gebragt, en de invoering dezer maatregelen ook niet alle regtstreeks onder het bereik der Maatschappij gelegen zijn, zoo heb ik gemeend dezelve niet onaangeroerd te moeten laten, deels om te herinneren aan de moeite en den ijver, welke men zich elders voor deze zaak geeft, deels om met een woord aan te toonen, dat de opbeuring van de Schaapsteelt en de verbetering der Wol niet alleen afhangt van den Voortbrenger, noch door dezen kan worden bewerkt, ten zij hij daarbij de ondersteuning en krachtdadige en welwillende medewerking ondervinde van den Fabrijkant en Handelaar, terwijl verlichte en vermogende lieden daaraan met nut behulpzaam zullen kunnen zijn. Aan het voordeelig vertier die-

nen niet alleen alle hinderpalen uit den weg geruimd, maar moet hetzelve op de meest mogelijke wijze bevorderd worden, *waaraan het invoeren van algemeene wolmarkten* misschien, alsmede de vervaardiging van Militaire kleedingstukken uit inlandsche Wollen, gelijk zulks voorheen pleegde te geschieden, zeker dienstbaar zouden kunnen zijn. Men beschouwe dit een en ander slechts als eenige wenken ter aanwijzing van den weg, dien men in het vervolg zal te volgen hebben, om op een eenigzins gewenschten uitslag te mogen hopen."

Mogten deze gedachten door den verdienstelijken Hoogleeraar NUMAN niet te vergeefs ter nedergesteld zijn, maar dezelve in ons rijk rijpe vruchten dragen voor een' belangrijken tak der Landhuishouding. Laat ons ter bevordering daarvan ons haasten, om na te volgen, wat elders nuttig bestaat, of wel daarin anderen voorgaan. Dat ook dit Gewest in dezen niet ten achteren blijve en ook deze Stad daarvan partij trekke, waartoe zij zoo wel gelegen is!

S.

NOG IETS OVER DE ZONSVERDUISTERING.

De waarneming der zonsverduistering op den 15 II. is door het schoonste weder begunstigd geworden, en bijna allen hebben, uit hoofde van den Zondag, aan haar deel kunnen nemen.

Door eenen helderen en kalmen dampkring zag men den donkeren maankogel de zonneschijf raken en al meer en meer bedekken. Op het hoogste punt der verduistering was de afneming van licht zeer merkbaar; eene vreemdsoortige tint lag verspreid op de voorwerpen; een onaangenaam, melancholisch half-licht. Men gevoelde vermindering van warmte, hoedanige ook de thermometer aanwees. Velen bespeurden, dat onder de vogelen eene anders op dien tijd van den dag ongewone beweging plaats had. Zulken, die hunne oogen nog niet al te zeer door het staren op de zon vermoeid hadden, zagen starren aan het uitspansel doorschemeren.

Bij deze gelegenheid deel ik de volgende opmerkingen mede:

De uitdrukking *zonsverduistering*, hoe algemeen ook gebruikelijk, is niet juist. Alleen een op zich zelf donker en lichtleenend ligchaam is voor verduistering vatbaar en ondergaat zoodanige, wanneer het van het ontleende licht geheel of gedeeltelijk wordt beroofd; doch de zon kan niet verduisterd worden. Bij eene zoogenaamde zonsverduistering, hoe groot die ook schijne, blijft de zon het haar eigendommelijk licht onverminderd bewaren, en de volheid van hetzelve uitstroomen door de oneindige ruimten, waarin de donkere hemelbollen zweven, die om haar wentelen Men zoude zich dus juister uitdrukken, wanneer men het verschijnsel, waarbij de maan door tusschenplaatsing de lichtstralen der zon onderschept, niet *zonsverduistering*, maar *aardverduistering* noemde.

Daar is geene zoogenaamde zonsverduistering, of er valt schaduw van de maan op aarde. Intusschen moet men in dezen onderscheiden de ware, volle of kernschaduw, en de bij- of halfschaduw. De eerste heeft naar bekende wetten eene kegelvormige gedaante; de laatste is breeder en reikt veel verder. Waar de kegelspits van de ware schaduw de aarde raakt, daar is eene geheele verduistering der zon, die oogenblikkelijk kan zijn, maar ook langer, zelfs 3 min. en 41 sec. duren kan; doch waar eene gedeeltelijke verduistering is, daar kan slechts bij- of halfschaduw der maan op de aarde vallen.

De Chaldesche Periode schijnt oppervlakkig een zeer gemakkelijk middel aan de hand te geven, om zons- of maansverduisteringen te berekenen. Intusschen is zij, nader beschouwd, daartoe zeer weinig geschikt. Op zijn best kan men door behulp van haar niets meer bepalen, dan de wederkeering der verduistering in het algemeen, zonder aanwijzing van bepaalde streken of plaatsen.

Ten jare 1819 had er geene in ons land of zelfs in ons werelddeel zigtbare zonsverduistering plaats. Die er toen plaats hadden, waren alleen in andere werelddeelen waar te nemen. Onder deze was er intusschen geene op den 25 April, 's morgens 11 uren, maar wel eene op den 24 van die maand; doch ook deze was niet zigtbaar, dan in het noordelijk gedeelte van Noord-Amerika, en zal in 1857 evenmin als toen in ons Vaderland zigtbaar zijn.

Ik laat hier eene tafel volgen van de zonsverduisteringen in het nog toekomstig gedeelte van de XIXde eeuw, die in Nederland zigtbaar zullen zijn. De berekening is geschied door den sterrekundige *Hallaschka*.

JAAR.	MAAND.	DAG.	GROOTTE.	JAAR.	MAAND.	DAG.	GROOTTE
1841	Julij	18, 's av.	2,2	1870	Dec.	22, 's av.	9,6
1842	Julij	8, 's m.	10,3	1873	Mei	26, 's m.	2,6
1845	Mei	6, 's m.	3,8	1874	Oct.	10, op m.	5,6
1847	Oct.	9, 's m.	9,9	1880	Dec.	31, 's av.	3,0
18[illegible]1	Julij	28, 's av.	10,7	1882	Mei	17, 's m	3,6
1858	Maart	1[illegible], 's av.	9,8	1887	Aug.	19, 's m.	12,0
1860	Julij	18, 's av.	8,0	1890	Junij	17, 's m.	5,4
1861	Dec.	31, 's av.	6,6	1891	Junij	6, 's av.	4,4
1863	Mei	17, 's av.	4,7	1896	Aug.	9, 's m.	8,6
1867	Maart	6, 's m.	9,6	1899	Junij	8, 's m.	1,7
1868	Febr.	23, 's av.	0,3	1900	Mei	28, 's av.	6,6

G. H. V. S.

(*Overijsselsche Courant.*)

SCHATTING VAN HET MOBILAIR.

Het is niet gemakkelijk in ons land een voorwerp te vinden, dat niet met directe of indirecte belastingen bezwaard is. Wij betalen belasting voor de spijze, die onzen honger stilt, en voor den drank, die onzen dorst lescht; voor het zonnelicht, dat door onze vensters dringt en voor de gordijnen, die hetzelve afweren; voor den stoel, waarop wij zitten, en voor het bed, waarop wij liggen; voor de deuren, waardoor men in zijn huis komt en voor de schoorsteenen, waardoor de rook er uit gaat; in één woord, voor al wat de mensch in den tegenwoordigen stand der Maatschappij noodig heeft, zoo wel voor de meest ontbeerlijke voorwerpen van weelde, als voor de eerste benoodigdheden des levens. Zelfs is het niet geoorloofd, dat men, volgens het bijbelsche gezegde, in het zweet zijns aanschijns zijn dagelijksch brood trachte te winnen; men moet vooraf het regt daartoe koopen door middel van een patent.

Hoe drukkend en hoog intusschen al deze belastingen zijn mogen, heeft de natie die reeds sedert een aantal jaren met het meeste geduld en gelatenheid gedragen. Zij wist, dat dezelve grootendeels tot die hoogte waren opgevoerd, ten gevolge der buitengewone omstandigheden; zij vertrouwde, dat de regering haar eene noodige verligting zou verschaffen, zoodra de loop der zaken dit zou gedoogen. Zoo de omstandigheden nog niet toegelaten hebben, om aan den billijken wensch der natie geheel te voldoen, zoo het nog niet mogelijk was, mildere, voor den tijd van vrede berekende belastingen in te voeren, men moest ten minste den druk der bestaande belastingwetten niet verzwaren door extensive interpretatiën, door het bezigen van middelen ter inning van de belastingen, die nog bezwarender zijn, dan de belastingen zelve.

Dit laatste geldt in den ruimsten zin des woords omtrent eene bepaling voorkomende in eene resolutie van Z. Exc. den minister van financiën, dd. 14 April ll. Daarbij wordt den schatters voorgeschreven, om inzage te vorderen van geslotene kisten, kasten, kabinetten, ladetafels en andere bergplaatsen, waarin zich voorwerpen mogten bevinden, aan de belasting op het mobilair onderworpen.

Wanneer een land het ongeluk heeft in de magt des vijands te vallen; wanneer een vreemde overweldiger er wetten voorschrijft; wanneer zijne roofzuchtige onderbevelhebbers brandschattingen heffen op de verdrukte bevolking, dan ziet men dikwijls vreemde horden de woningen der burgers binnendringen, kisten en kasten opensluiten, en het aandeel bepalen, dat een ieder aan de voeten des overwinnaars zal hebben neder te leggen. Maar dat een soortgelijk stelsel van wantrouwende inquisitie zou worden ingevoerd in Nederland, terwijl een Vorst uit het Huis van Oranje op den troon zit, die de vrijheden zijner onderdanen steeds beschermt en handhaaft, die door deze wederkeerig wordt bemind en vereerd; neen, dit verwachtte, dit verdiende de Natie niet!

Men zegge niet, dat de burgers de schatters van het mobilair uit hun huis kunnen weren, door namelijk de waarde van hun mobilair te doen berekenen naar evenredigheid der huurwaarde. Bij de wet wordt aan belastingschuldigen de bevoegdheid verleend, om of dit te doen, of eene schatting te vragen naar mate zij denken, dat het eene of het andere hun voordeeliger zal zijn. Het is derhalve strijdig met de bedoeling der wet, om de schatting zoo moeijelijk en zoo vexatoir te maken, dat de belastingschuldige wordt genoodzaakt zijne toevlugt te nemen tot de berekening naar de huurwaarde. Daardoor toch zoude het wettelijke alternatief beperkt, en het regt verkort worden, dat de wetgever aan de burgers heeft toegekend.

Al ware de maatregel, waarover wij handelen, noodig, dan zoude dit niets anders bewijzen, dan dat de belasting zelve, die een zoodanig middel van executie vordert, onbestaanbaar is met de Nederlandsche zeden. Maar die maatregel kan te minder goedgekeurd worden, omdat dezelve onnoodig is. Voor eenen schatter van beroep, die de inrigting van tallooze huizen ziet, wiens dagelijksch werk het is, het bedrag van het mobilair te waarderen, voor eenen zoodanigen kan het niet moeijelijk zijn, de waarde van hetgene zich in een huis bevindt, met genoegzame juistheid op te maken uit den uiterlijken toestand der verschillende kamers, uit de hoeveelheid en de kostbaarheid der meubelen. En zoo deze maatstaf hem eens mogt misleiden, dan zal zijne dwaling eer ten voordeele, dan ten nadeele van het land strekken, dan zal hij eer te veel, dan te min vermoeden van den inhoud der geslotene bergplaatsen. Gewoonlijk toch is in onze eeuw van vertooning de waarde der weggeslotene en voor het oog verborgene goederen minder, dan de glans der zigtbare meubelen belooft.

De minister van financiën schijnt overigens zelf het bezwarende gevoeld te hebben van de nieuwe instructie, aan de schatters gegeven. Zijn Exc. gelast hun namelijk, om de inzage der geslotene kisten, kasten, kabinetten, enz. te vragen *met alle bescheidenheid*. Maar gelijkt dit niet naar eene bittere ironie? Is het mogelijk met bescheidenheid datgene te doen, wat de onbescheidenheid zelve is? Evenmin als een dief eerlijk kan zijn, wanneer hij aan den eigendom van een' ander' zijne schendige hand slaat; evenmin als een woekeraar liefdadig kan genoemd worden, wanneer hij van den geldopnemer twintig of dertig pCt. vordert, evenmin kan een schatter bescheiden zijn, wanneer hij inzage moet vorderen van hetgene de burger in kisten en kasten heeft weggesloten. Doch de bescheidenheid krijgt een nog zonderlinger aanzien, wanneer men de resolutie van den minister ten einde toe leest, wanneer men daar ziet, dat de burger, die niet voldoet aan de met *alle bescheidenheid* gedane vordering der schatters, bedreigd wordt met eene boete ten bedrage van het *twintig* dubbele der belasting, waaraan de weggeslotene voorwerpen zijn onderworpen.

De voorschriften, die wij gispen, zijn vervat in eene resolutie van den minister, die nog spoediger kan worden ingetrokken, dan dezelve is uitgevaardigd. Laten wij hopen, dat Z. Exc., na nadere overweging van deze en meer andere bezwaren, welke tegen dezelve kunnen ingebragt worden, nog vóór de uitvoering, van zijn besluit zal terug komen, en van eenen maatregel afzien, die buiten twijfel, wanneer dezelve in werking wordt gebragt, tot vele moeijelijkheden zal aanleiding geven.

(*Handelsblad.*)

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Binnengekomen te Amsterdam, den 14 Mei: H. H. Middel, de 4 Gezusters, van Dantzig, - K. R. van Laten, de 3 Gezusters, van Hamburg, - den 16den: R. C. Jaski, de jonge Gerbrand, van Suriname, - A. A. Borgman, de Vr. Alida, J. J. de Boer, de Goede Hoop, B. H. Pot, Johanna Margaretha, en Eilt A. Doewes, Geerdina, alle vier van Cardiff, - R. C. Hazewinkel, Margaretha Cornelia, van Gloucester, - Lodewijk K. de Jonge, de Vr. Hendrika, en H. B. Engelsman, Christina, beide van Hull, - H. G. Sap, Jantina Annegina, van Sunderland. — In het Vlie, den 12 Mei: H. G. Lever, Catharina, en den 15den: S. Pinksterboer, Goede Hoop, beide van Newcastle, - K. H. Plukker, Martha Alida, van Sunderland. — Te Brielle, den 13 Mei: W. J. Warnekes, Margaretha Susanna, van Emden, - den 14den: B. J. Potjewijd, Agatha, van Stockton. — Te Rio de Janeiro, den 22 Febr.: Eilt E. Hoeksma, de Koophandel, van Amsterdam. — Te Marseille, den 6 Mei: Melle Melles Pot, junior, Catharina, en Geert B. Flik, de Onderneming, beide van Rotterdam, - den 7den of den 8sten: W. J. Zelling, Helena Jacoba, van Amsterdam. — Te Port à Port, den 1 Mei: J. H. Potjer, de Jufvrouw Fresina, van Amsterdam. — Te Bordeaux, den 5 Mei: H. H. Koster, Mettina Jantina, van Rotterdam, - den 7den: Gerben Wytzens Hellinga, de Hoop, van Amsterdam. — Te Nantes, den 4 Mei: H. D. Klatter, het Vertrouwen, van Hamburg. — Te Pontrieux, den . . April: R. J. Klunder, Jacobina, van Libau. — Te Rouaan, den 8 of 9 Mei: A. H. Bekkering, de Vr. Gesina, van Stettin. — Te Calais, den 8 Mei: D. H. Duit, Maria, van Memel. — Te Duinkerken, den 9 Mei: J. K. de Boer, de Jufvrouw Maria, van Koningsbergen. — Te Liverpool, den 10 Mei: H. T. de Jonge, Jantina Engelina, van Rotterdam. — Te Fisherrow, den . . . . .: H. H. Scholtens, de Juffrouw Hendrika, van Rotterdam. — Te Kirkaldy, den 7 Mei: G. S. Brouwer, de Jonge Pieter, van Amsterdam, - R. J. Dood, de Vr. Christina, van Rotterdam. — Te Dundee, den 7 Mei: J. J. Swart, Willemina Laurentia, van Rotterdam. — Te Bremerhaven, den 11 Mei: Jan Teens Teensma, de Vr. Grietje, van Amsterdam. — Te Tonningen, den 11 Mei: J. S. Vegter, Harmina, van Petersburg n. Rouaan, - E. R. Zoutman, Geertruida Henrika, van Amsterdam n. Stettin, - M. L. de Boer, de Vr. Margaretha, van Rotterdam n. Rostok. — Te Rendsburg, den 12 Mei: J. D. Flik, Johanna Hillegonda, van Amsterdam n. Riga, - P. F. Visser, de 2 Gebroeders, van Amsterdam n. Koningsbergen. — Te Osterrüsoer, den 27 April: Kapit. Mulder, Rensina, van Groningen, - T. A. Hansen, Fortuna, en K. H. Meijer, de Morgenster, beide van Delfzijl, zijnde weder derwaarts terug gekeerd. - H. R. Bouiren, de goede Hoop, van Delfzijl, - J. Drewes, de 3 Gebroeders, van Hull. — Te Greifswald, den 29 April: H. B. Schuur, de Herstelling, van Bremen, zijnde den 7 Mei naar Finland vertrokken. — Te Wolgast, den 4 Mei: J. J. Buiten, de jonge Barend, naar Straalsund. — Te Swinemunde, den 7 Mei: J. H. Hut, de Eendragt, van Eggersund. — Te Kroonstad, den 3 Mei: S. B. Kuiper, Jantina Roelfina, van Amsterdam, l. v. Christiansöe. — Te Helvoetsluis, den 16 Mei: D. H. Hazewinkel, Merwestroom, van Liverpool, - den 17den: J. G. Postema, Gezina, van Newcastle. — Te Hamburg, den 13 Mei: de Jong, Eendragt, en Drent, Eendragt, beide van Amsterdam. — Te Dantzig, den 3 Mei: Duit, Vriendschap, van Edam. — Te Risoer, Dekker, Vriendschap, van Veendam.

Vertrokken uit het Vlie, den 12 Mei: Jan R. de Boer, de jonge Martinus, naar Kirkaldy, - Roelof Reinders, de jonge Rose, naar Petersburg, - G. Veenema, Alberdina, naar Aarhuus, - den 13den: R. R. de Jong, Frauke Knelsina, naar Petersburg, - den 16den: W. A. Wijkman, Fennegina Elisabeth, naar Dantzig, - T. F. Harding, Hendrika, naar Droback. — Uit Brielle, den 14 Mei: H. J. Waterborg, de 6 Gebroeders, naar Duinkerken. — Uit Duinkerken, den 4 Mei: J. H. Jonker, Gesina Harmina, naar Petersburg. — Uit Osterrüsoer, den 27 April: J. G. Lukje, de Liefdadigheid, H. H. de Weerd, junior, Ypeus, H. J. Tiddens, de Vriendschap, en J. Stuveling, Petronella Catharina, alle vier naar Holland. — Uit Warnemunde, den 7 Mei: D. H. Drewes, Afina, naar Stettin. — Uit Dantzig, den 3 Mei: R. P. Duit, de Vriendschap, naar Edam.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

⁂ GRONINGEN den 13 Mei 1836. Mijne Echtgenoote Vrouwe FRANÇOISE ISABELLE HENRIETTE DE RANITZ beviel gisteren na den middag van eenen ZOON, welke echter dezen morgen te half vier tot onze droefheid overleed.

W. H. DE SAVORNIN LOHMAN.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoote JOHANNA WILHELMINA ADOLPHINA KUIPERS beviel heden nacht voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.

WEIDUM, den 15 Mei 1836. — H. S. DIJKEN, *Predikant.*

Dienende tevens als bijzondere kennisgeving.

⁂ GOINGA den 17 Mei 1836. Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON BERENDINA NOORMAN, geliefde Echtgenoote van

JAN HINGST.

⁂ Getrouwd:

STEVEN VAN HOORN, van *Amsterdam*, met CATHALINA DIJK.

GRONINGEN, den 17 Mei 1836.

⁂ Heden zijn getrouwd:

PIETER CORNELIS DE MAAR en MARIA ENGELINA DREWES.

GRONINGEN, den 18 Mei 1836.

⁂ GRONINGEN den 18 Mei 1836. Heden overleed, na een zeer smartelijk lijden van een half jaar, ons jongste Zoontje ANDREAS GEERT SPIJKERMAN, in den ouderdom van 2½ jaar.

Familie en Vrienden gelieven deze als eene bijzondere kennisgeving aan te merken.

R. G. RIJKENS.
M. RIJKENS, geb. WOLDENDORP.

⁂ Heden morgen te 4 uren overleed, na eene langdurige sukkeling, tot mijne bittere droefheid, mijn veel beminde Echtgenoot, de Wel Eerw. Zeer Geleerde Heer JAN BREMER, *Predikant bij de Hervormde Gemeente* alhier, in den ouderdom van bijna 45 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van bijkans 21 jaren, mij nalatende zes Kinderen, die alle het zwaar verlies nog niet kunnen beseffen.

GORREDIJK, den 13 Mei 1836. — M. BLOK, Wedw. J. BREMER.

⁂ Heden namiddag omtrent 5 uren overleed onze geliefde Moeder K. KASZENS, Wedw. E. DEELMAN, in den ouderdom van bijna 68 jaren.

GRONINGEN, den 14 Mei 1836. — J. DEELMAN, Ez. Namens mijne Broeders en Zusters.

⁂ Heden namiddag te 5 uren overleed, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van bijna 69 jaren, mijn geliefde Echtgenoot MEINDERT JACOBS JUURSEMA, in leven *Deurwaarder bij het Vredegeregt van het Kanton de Leek*, na eene echtverbindtenis van bijna 49 jaren, nalatende zes Kinderen, welke allen het verlies kunnen beseffen.

Strekkende deze tot bijzondere en algemeene kennisgeving aan Familie en Bekenden.

LEEK, den 18 Mei 1836. — I. J. OSSEBOER, Wedw. M. J. JUURSEMA.

⁎ Bij den Boekhandelaar G. H. SWARTTE VAN LOON, te *Leeuwarden*, komt heden van de pers en is overal verkrijgbaar gesteld:

LEERREDE over Ps. LXX: 5*b*, door wijlen den Wel Eerw. en Godvr. Heer *J. H. JOLINK*, in Z. Eerw. leven Predikant bij de Hervormden, laatst te *Franeker*, gr. 8vo, *f* 0 — 30.

Voorts debiteert dezelve met veel succes:

S. VAN VELZEN, Bedienaar des Goddelijken Woords, STEMME EENS WACHTERS op SIONS MUREN. Tweede druk, gr. 8vo, *f* 0 — 50.

S. HOGERZEIL, Mz., Leeraar der Hervormde Gemeenten van *Augsbuur* en *Kollumerzwaag*, RONDBORSTIGE VERKLARING, WAAROM IK MIJ NIET AFSCHEIDE VAN DE GEVESTIGDE HERVORMDE KERK. Tweede druk, gr. 8vo, *f* 0 — 45.

Bij **BROESE & COMP.**, te *Breda*,
zijn uitgegeven en alom verkrijgbaar de volgende Werken,
ten dienste van
HET HOOGER EN MIDDELBAAR ONDERWIJS, ENZ.:

I. Mr. *G. DORNSEIFFEN*, HANDBOEK DER ALGEMEENE GESCHIEDENIS, 5 deelen, in 6 stukken kompleet . . . *f* 23 — 05.
Dit werk is ook in afzonderlijke deelen verkrijgbaar, als: de *Oostersche volken*, 1ste deel, *f* 1 — 80; *Grieken*, 2de deel, *f* 2 — 40; *Romeinen*, 3de deel, *f* 3 — 90; *Middeleeuwen*, 4de deel, *f* 4 — 80; *Nieuwe Geschiedenis*, 5de deel, *f* 10 — 15.

II. ———————— HANDLEIDING TOT DE ALGEMEENE GESCHIEDENIS, in 5 stukken kompleet . . . . . . *f* 2 — 90.

III. *J. BOSSCHA*, Hoogleeraar van de Militaire Akademie te Breda, GRIEKSCHE THEMATA, 4 klassen . . . . *f* 3 — 70.

IV. ———————— SCHETS der ALGEMEENE GESCHIEDENIS en van die des VADERLANDS, ten dienste vooral der Adspiranten tot Kadets der Koninklijke Militaire Akademie, I deel, in 8vo . . . *f* 2 — 50.

V. VERZAMELING van *Voorbeelden*, *Formulen* en *Vraagstukken* uit de *Letterrekening* en *Stelkunst* van MEYER-HIRSCH, uit het Hoogduitsch vertaald door *G. RAMAKERS*, I deel kompleet . *f* 2 — 20.

VI. *G. RAMAKERS*, REKENKUNDIGE VERSCHEIDENHEDEN, bevattende de allereerste Gronden der Waarschijnlijkheidsrekening, Rekenkunstige Proeven, enz., 2 stukken . . . . *f* 2 — 70.

VII. *S. DIK, Cz.*, DIFFERENTIAAL- EN INTEGRAAL-REKENING, vrij gevolgd naar het Fransch van BOUCHARLAT, I deel, in 8vo, met platen . . . . *f* 2 — 40.

VIII. ———————— REKENKUNDIGE OPGAVEN EN HERLEIDINGEN ten dienste der genen, die zich met vrucht op de beoefening der Wiskunde wenschen toe te leggen . . . . *f* 0 — 25.

IX. *J. JONKHERT*, VERVOLG OP DE BEGINSELEN DER HOOGERE MEETKUNST, bevattende de theorie der gebogene oppervlakken en kromme lijnen van dubbele kromming, benevens formulen voor de HOOGE MEETKUNST, 1 deel, met eene plaat . *f* 2 — 40.

X. TIJDSCHRIET VOOR AANKOMENDE ONDERWIJZERS, 1ste Jaargang, in 4 stukken kompleet . . . . *f* 2 — 00.
Het 1ste stuk ziet het licht.

XI. VERZAMELING VAN UITGEWERKTE VOORSTELLEN EN OPGELOSTE VRAGEN betreffende de STEL- EN MEETKUNST, ten dienste van zelfoefenaars, 2 deelen, in 8vo, te zamen groot 598 bladz., met platen . . . . *f* 2 — 00.

XII. VERZAMELING VAN UITGEWERKTE VOORSTELLEN EN OPGELOSTE VRAGEN betreffende de REKENKUNST, ten dienste van zelfoefenaars, drie deelen, in 8vo . . . . . . *f* 1 — 80.
Voorts zijn bij bovengemelden kortelings van de pers gekomen:

XIII. *W. C. TIMMERMAN*, BOUWKUNDIG WOORDENBOEK, of VERZAMELING VAN VERKLARINGEN VAN BOUWKUNDIGE BENAMINGEN, alphabetisch gerangschikt, ten dienste van eerstbeginnenden in de Bouwkunst, 1 deel, met pl. . . . . . . *f* 1 — 40.

XIV. *W. F. CAMP*, *1ste Luitenant-Ingenieur*, NIEUW METSELVERBAND IN ZWARE MUREN, benevens eenige bedenkingen over de wijze van zamenstelling in het ONDERHOUD VAN BUITENMUREN, inzonderheid der WERKEN VAN FORTIFICATIE EN WATERSTAAT, 1 deel, in 8vo, met platen . . . . *f* 1 — 20.

PROVINCIE *DRENTHE*.
PROVINCIALE WATERSTAAT.
AANBESTEDING.

Op Dingsdag, den 31 Mei 1800 zesendertig, des middags te 12 uren, zal, onder nadere approbatie van Heeren GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie *Drenthe*, door den Gouverneur der voormelde Provincie, of, bij deszelfs afwezen, door één der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN en in bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR VAN DEN WATERSTAAT, aan het Lokaal van het Gouvernement te *Assen*, worden aanbesteed:

Het BOUWEN van eene HOUTEN SCHUTSLUIS in den mond der Vaart naar *Veenhuizen*, op het einde der Norgervaart.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod.

Het Bestek, op hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het Lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te *'s Gravenhage*, en aan dat van het Gouvernement der Provincie *Drenthe* te *Assen*, ter lezing liggen: te *Assen*, in het *Heeren Logement* en bij J. DONKER; te *Meppel*, in het *Heeren Logement* en in het *Provinciaal Tolhuis* aan de Veenebrug; te *Dieverbrug*, in het *Logement* bij TEN WOLDE; te *Smilde*, in het *Logement de Veenhoop*; te *Vries*, bij KOOPS; te *Groningen*, in de *Nieuwe Munster*; te *Zwolle*, in het *Hof van Holland*; te *Leeuwarden*, in *de Valk*, en voorts in de Herberg van den Kastelein HENDRIK ROEMER, aan het begin van de Vaart naar *Veenhuizen*, nabij de plaats, bestemd voor den Opbouw der Sluis.

Acht dagen vóór de Aanbesteding zal door de Directie van den Waterstaat op het Lokaal aanwijzing aan de gegadigden gegeven worden; terwijl nadere onderrigtingen te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de Provincie *Drenthe*, A. C. KROS, te *Assen*.

De Gouverneur van de
Provincie Drenthe:
D. J. VAN EWIJCK.

HARDDRAVERIJ.

GRIETMAN en ASSESSOREN van *SMALLINGERLAND* maken bij deze bekend, dat, bij gelegenheid der Jaarmarkt te *Dragten*, op Zaturdag, den 28 Mei e. k., des namiddags te twee uren, zal worden Verharddraafd en aan den Eigenaar van het snelstdravend Paard vereerd: een STUK zeer fraai GEWERKT ZILVER, bestaande in een' zeer moderne ZILVEREN TAFELTABAKSPOT en DITO KOMFOOR; waartoe alle Paarden, van zessen klaar, Koopmanswaar, tot genoegen der Keurmeesters, zullen worden toegelaten.

De Inschrijving en Keuring zal geschieden des voormiddags te elf uren, op voorschreven dag, aan het GRIETENIJHUIS van *Smallingerland.*

DRAGTEN den 7 Mei 1836.

Grietman en Assessoren voornoemd:
M. P. D. VAN HARINXMA THOE SLOOTEN.
Ter ordonnantie van dezelven:
F. S. REIDING.

⁎ De **DIRECTIE** van het *SCHOUWER ZIJLVEST* zal, op nadere approbatie van de Edele Groot Achtbare Heeren GEDEPUTEERDE STATEN dezer PROVINCIE, op Zaturdag, den 28 Mei 1836, des namiddags te 2 uren, aan den minsteischende aanbesteden:

Het MAKEN en VERNIEUWEN van de *WESTER KLAPBRUG* en het MAKEN en VERNIEUWEN van de *BROEKSTER TIL.*

Deze Aanbesteding zal geschieden in het Gemeentehuis te *Wehe*, alwaar de Bestekken en Conditiën ter lezing liggen.

Namens de Directie voornd.:
J. VAN JULSINGHA,
Secretaris.

⁎ De **HOUDERS** DER BANK VAN LEENING te *GRONINGEN* adverteren, dat alle PANDEN, zoo bij hen in de maanden FEBRUARIJ, MAART en APRIL 1835 zijn *verzet*, en geteekend met de letters D, E en F, zullen moeten worden afgerent en gelost, en wel letter D van den 23 tot den 27 Mei, letter E van den 30 Mei tot den 3 Junij en letter F van den 6 tot den 10 Junij; zullende, bij gebreke van dien, anders *finaal* verkocht worden.

DINGSDAG, den 24 Mei 1836,

des morgens te 11 uren, zal, door de Firma **BOS & COMP.**, op de GROOTE MARKT, aan de meestbiedenden worden verkocht: eene partij gesneden droog IJPEN HOUT, in diverse lengte, breedte en dikte, benevens eene partij VUREN LATTEN, DEELEN, SCHOLLEN en andere GOEDEREN.

WOENSDAG, den 25 Mei 1836,

des namiddags te 4 uren, zal, door de Firma **BOS & COMP.**, bijlangs de Behuizing van de Wedw. KRAAN, buiten de Aapoort, bij uitmijning worden verkocht: Eene mooije partij ESSCHEN HOUT, benevens eenig IJPEN en ELZENHOUT.

GROOTE HOUTVEILING.

Mr. **H. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Delfzijl*, gedenkt, op Zaturdag, den 28 Mei 1836, des voormiddags te 11 uren, ten verzoeke van T. VAN DER WERFF, BORST & COMP., ten Huize van den Kastelein R. HOEKSTRA, te *Appingedam*, onder werkelijke Houtkoopers te veilen:

Eene groote partij **NIEUWE NOORDSCHE HOUTWAREN**, van onderscheidene Havens aangevoerd, bestaande in Maats en Overmaats BALKEN, zware Toppige JUFFERS en KOLDERS, extra zware SPIEREN, SPARREN en EMMERSTAVEN.

Welke Houtwaren genommerd liggen bij de Werf van H. J. VAN DER WERFF, te *Appingedam*, en alwaar de Notitiën zijn te bekomen.

TE HUUR,

om terstond te aanvaarden: twee Gemeubeleerde KAMERS, benevens den KOST, in de *Gouden Leeuw*, bij TH. ZONDAG, te *Zuidlaren*.

WILLEM VEENHOVEN,

Mr. LOODGIETER, *LEIDEKKER* en *ZINKVERWERKER*, verwittigt het geëerde Publiek, dat hij is VERHUISD uit de *Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraat* naar de ZWANENSTRAAT, bij de Pomp, in het Huis, gemerkt K no. 13, alwaar hij dezelfde Affaire blijft continueren; kunnende hij zijnen Begunstigers de stellige verzekering geven, dat hij door eene goede en prompte bediening, gevoegd bij eene civiele berekening, zal trachten hun vertrouwen te verdienen, zich alzoo vleijende met eene voortdurende begunstiging.

Ook zijn bij hem 1 of 2 KAMERS *TE HUUR.*

⁎ De ondergeteekende, BETJE MOMBERGER, maakt aan hare geëerde Begunstigers bekend, dat zij VERHUISD is uit de Pelsterstraat naar de HARDERINGESTRAAT, boven den *Verwer* BROOS, en dat zij aldaar blijft continueren in het *WOLLENNAAIJEN*; verzoekt gunst en rekommandatie.

N.B. Eenige MEISJES kunnen in gemeld Vak ONDERWIJS bij haar bekomen op zeer billijke Voorwaarden.

GRONINGEN den 19 Mei 1836. **BETJE MOMBERGER.**

BURGERLIJKE STAND.

Van den 13 tot en met den 19 Mei zijn te *Groningen* geboren 6 zoons en 4 dochters; gehuwd 20 paren; overleden 10 ouden en 7 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ENZ. TE *AMSTERDAM*.

Maandag, den 16 Maart. TARWE blijft bij vorige prijzen: 130 ℔ b. Pools. *f* 230; 122 ℔ witb. dito *f* 195; 128 ℔ o. Marks. *f* 200; 122 ℔ o. Rost. *f* 165; 130 ℔ o. Geld. *f* 180; 129 ℔ n. dito *f* 178; 127 ℔ n. Vriess. *f* 163; 128 ℔ geringe Gron. *f* 160; 129 ℔ o. Zeeuws. *f* 185. — ROGGE prijshoudende: 123 ℔ o. Rijn *f* 151; 122, 123, 124 ℔ Drents. *f* 142, *f* 144, *f* 146; 114 ℔ o. Arch. *f* 130. — GERST in een doen: 110, 111 ℔ Holst. *f* 115, *f* 118, *f* 120. — HAVER hooger verkocht: 91 ℔ Dikke *f* 91. — BOEKWEIT als voren: 118 ℔ Holst. *f* 174.

KOOL- en LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE met weinig handel in een doen: per 6/w. *f* 44½; vliegend *f* 43¾ a *f* 44; Sept. *f* 44¼; Oct. *f* 44¾ a *f* 44½; Nov. *f* 45 a *f* 44¾; Dec. *f* 45¼. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 42; vliegend *f* 41⅝ a *f* 41¼. — HENNEPOLIE *f* 44½; vlieg. *f* 43½. — RAAPKOEKEN *f* 54 a *f* 58. — Lijn dito *f* 6 a *f* 8½.

Woensdag, den 18 Mei. TARWE prijshoudende: 130 ℔ b. Pools. *f* 234; 129 ℔ o. Mecklenb. *f* 200; 128, 129 ℔ Zeeuws. *f* 190; 126 ℔ n. dito *f* 165; 123 ℔ Vriess. *f* 152; 127 ℔ dito *f* 170; 131 ℔ o. Kleefs. *f* 204. — ROGGE meer begeerd en weinig ter veil: 122, 124 ℔ o. Rijn *f* 148, *f* 152; 120 ℔ o. Rost. *f* 144; 126 ℔ n. Drents. *f* 150; 120, 124 ℔ dito dito *f* 139, *f* 147. — GERST wel prijshoudende: 111 ℔ o. Holst. *f* 120; 105 ℔ n. Vriess. Winter *f* 120; 106 ℔ Zomer *f* 125. — HAVER prijshoudende: 86 ℔ dikke niet mooi *f* 85; 77 ℔ o. Voer bij gerijf *f* 78; 90 ℔ n. dikke *f* 90; 84 ℔ zwarte *f* 80. — BOEKWEIT hooger gehouden.

KOOLZAAD dadelijk zonder handel: op 9 vat in Nov. 73½ £. — LIJNZAAD bij gerijven in een doen: 113 ℔ Vriesch *f* 330. — RAAPOLIE dadelijk niet williger, doch op het Najaar zeer gevraagd: per 6/w. *f* 44½; vliegend *f* 43¾ a *f* 43½; Sept. *f* 44 a *f* 44¼; Oct. *f* 44¼ a *f* 44½; Nov. *f* 44½ a *f* 44¾; Dec. *f* 45. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 42; vliegend *f* 41¼.

PRIJZEN DER GRANEN, ENZ., OP DE BEURS TE *GRONINGEN*,
PER NEDERLANDSCHE MUDDE EN GRAANGEWIGT.

Dingsdag, den 17 Mei. TARWE goed prijshoudende: 70, 72, 74 ℔ Nieuwe Omlander *f* 4,75, *f* 5,20,50; 70, 72, 74 ℔ Nieuwe Oldammer *f* 4,50,80, *f* 5,15. — ROGGE en BOEKWEIT tot verhoogde prijzen wel afgaande: 66, 68, 70, 72 ℔ ROGGE *f* 4,05,30,50,70; 64, 66, 68 ℔ Zand-Boekweit *f* 5,30,50,70; 65, 68 ℔ Veen dito *f* 4,80, *f* 5,10. — GERST ook iets hooger verkocht: 56, 58, 60 ℔ Winter *f* 3,50,70,90; 56, 58, 60 ℔ Zomer *f* 3,25,45,65; 60 ℔ Knobbe *f* 3,70. — Voor puike soorten van Dikke HAVER zijn 15 a 20 Centen meer besteed: 44, 47, 50 ℔ Dikke *f* 2,25,45,60 a 65; Voersoorten ruim prijshoudende: 38, 40, 42 ℔ Blanke Voer *f* 1,85, *f* 2 a *f* 2,10; 38, 40, 42 ℔ Zwarte Voer *f* 1,80,95, *f* 2,05. — BOONEN *f* 3,50,75, *f* 4. — GORT hooger verkocht, tot *f* 6,40,50,60,70,75. — RAAPOLIE *f* 44; Lijn dito *f* 41,50. — RAAPKOEKEN de 1040 stuks *f* 54 a *f* 58; Lijn dito de 104 stuks *f* 8 a *f* 9. — VLAS weinig aan; te noteren van *f* 1 tot *f* 1,40.

PRIJS-COURANT DER **EFFEKTEN**, *op de Beurs te AMSTERDAM, den 18 Mei.*

	l.k.	*h.k.*	*te 4½ u.*		*l.k.*	*h.k.*	*te 4½ u.*
Ned., Werk. Sch. 2½ pc.	56 11/16	56 7/8	56 11/16	Dito te Parijs. . . 3½ pc.	-		
Nieuwe dito . . . 5 —	102 1/8	102 1/4	102 1/8	*R.*, Obl. *Hope* 1798, 1816, 5 —	105	-	
Uitgestelde dito	-			dito 1828 en 1829 . . . 5 —	105 3/8	105 1/2	105 3/8 a
Kansbilj. van dito . . *f*	24 13/16	24 15/16	24 7/8	Cert. bij dito 1831/33 . 5 —	96 1/8	96 3/8	
Amortis.-Syndic. 4½ pc.	98	98 1/8	98	Obl. te Londen . . . 5 —	-		
dito dito 3½ —	82 1/8	82 5/16	82 1/8	Cert. te Hamburg . . 5 —	-		
Handelmaatsch. 4½ —	149 3/4	151	150 7/8	Inschrijv. in Assign. . 6 —	68 1/4	68 3/8	
Nieuwe dito . . . 4½ —	-			Certific. van dito . . 6 —	69 1/8	-	
Fr., Ins. op 't Grtb. 3 —	-			*Polen*, Aand. m. Lot. fl. 300 *f*	-		
Engeland dito	-			Idem Idem 500 -	146 5/8	147	
Sp., L.b. Ard. v. 85 p. st. 5 —	46 7/8	47	46 7/8	*Pruissen*, dito dito R. 50 .	106 3/4	-	
Dito bij dito, onb. stukk. —	46 1/2	46 5/8	46 1/2	*Oostenr.*, dito dito *f* 250 *f*	-		
Passive	14 1/4	-		Metalliek . . . . . . 5 —	100 5/8	-	
Deferred	-			Dito . . . . 3 —	-		
Fransche Uitgestelde . .	16 3/8	-		Dito te Londen gen. 5 —	-		
Engelsche Uitgestelde . .	-			Ween. Bank bij *Goll* & *C.* 5	-		
Port., Obl. te Lond. 5 —	-			Dito 4	93 3/4	-	
dito dito 3 —	-			N. Weener Aandeelen . -	-		
Nap., Cert. b. *L.* & *B.* 5 —	-			*Braz.*, Dito bij *Roths.* 5 —	87 5/8	-	
Dito bij *Falc.* & *C.* 5 —	-			*Darmst.*, Aand. bij Lot. *f*	-		
Leen te L. b. *Roths.* 5 —	-			Russ.-Fr. Aand. 500 fr. -	203	-	
Aand. Tavogliere 3½ —	-			Dito 100 fr.	45 1/2	-	

(*Na de Beurs.*) De Hollandsche fondsen vervolgen hunne achteruitgaande beweging, hoewel dagelijks de prijsvermindering slechts gering is. Van den eenen kant gebeurt er niets, dat in het minst geschikt is, om den kooplust op te wekken; en daar van den anderen kant telkens eenige kleine posten van flottante stukken aangeboden worden, kan zulks niet anders, dan op de overigens zwakke markt een' nadeeligen invloed uitoefenen, en alle soorten van Binnenlandsche effekten moeten natuurlijkerwijze daardoor meer of min lijden. Heden was dit dan ook werkelijk algemeen het geval, uitgezonderd alleen in Oude Aandeelen Handelmaatschappij, in welke de kooplust eene nieuwe vlugt heeft genomen en welke dien ten gevolge wederom eene prijsverbetering van bijna 1½ pCt. hebben ondervonden. — De Nederlandsche Bank heeft den voet van interest op wissel tot 3 pCt., op effekten tot 4 en op goederen tot 4½ pCt. verhoogd.

Russische en Oostenrijksche bij trage affaire iets meer aangeboden; Originele Zilveren Roeb. van 1831—33 zijn a 95¼ verhandeld.

De Spaansche fondsenmarkt blijft nog even lusteloos; er gaat daarin bij voortduring onbeduidend weinig om, hoewel dezelve heden door eenige kleine verkoopen op nieuw eenigzins zijn achteruitgegaan.

Ook de Zuid-Amerikaansche verkeeren nog steeds in eene gedrukte houding en waren heden algemeen tot wederom verlaagde prijzen verkrijgbaar.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt.; Prolongatie 3½ pCt.; Wissel-Disc. 2½ pCt.

Columb. 2de leening van 100 p. st. 23¼, 5/16; van 250 p. st. 21 5/16; Onbep. Coup. *f* 4¾; Kl. dito *f* 4⅞; Peru 6 pCt. van 100 p. st. 19⅓, 1/16; Coup. *f* 3 11/16, ⅞; Bl. Grieken van 100 p. st. 22¾, ½.

Laatste prijzen, te 5 uren: Integr. 2½ pCt. 56 11/16 a ¾; Holl. 5 pCt. 102⅛; Kansbilj. *f* 24⅞; *Ardoins* van 85 p. st. 46⅞; Fr. Uitgest. 16⅜; Passive 14¼.

Te *Groningen*, ter **Boekdrukkerij** van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie.*)